

عنوان مقاله:

پیامدهای رویکرد برنامه ریزی متخصص محور در توانمندسازی و توسعه پایدار روستایی (مورد مطالعه: شهرستان های پاکدشت و ری)

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های دانش زمین، دوره 11، شماره 2 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

ناصر شفیعی ثابت - گروه جغرافیای انسانی و آمایش، دانشکده علوم زمین، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

نگین سادات میرواحدی - گروه جغرافیای انسانی و آمایش، دانشکده علوم زمین، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

براساس واکاوی متون توسعه تا اوایل دهه ۱۹۸۰ میلادی، رویکرد عقلایی گرایی فن محور با اصالت متخصصین بر روش برنامه ریزی در اغلب کشورها غلبه داشت. این پژوهش به بررسی جایگاه شاخص های توانمندسازی متأثر از رویکرد حاکم بر فراگرد برنامه ریزی و پیامدهای حاصل از آن در توسعه پایدار سکونتگاه های روستایی پرداخته است. در این راستا، با اینکه توانمندسازی مولد روستاییان تضمین کننده توسعه روستایی است، لیکن برنامه ریزی از بالا به پایین و متخصص محور موجب توانمندسازی نامولد روستاییان در ناحیه مورد مطالعه شده است و نتوانسته آن ها را به مثابه یکی از عناصر قدرت در حوزه مداخله ی برنامه ریزی روستایی درآورد. برای تبیین دقیق موضوع مسئله، پژوهش حاضر با استفاده از روش توصیفی - تحلیلی بر روی ۵۴ روستای نمونه از ۱۲۴ روستای ناحیه مورد مطالعه انجام شد. در واقع رویکرد برنامه ریزی متخصص محور به صورت سلطه آمیز نتوانسته احساس معنی دار بودن، شایستگی، خودباوری، اعتماد، قدرت و توانمندی را در بین روستاییان ایجاد نماید. به گونه ای که باعث نارسایی در توسعه سکونتگاه های روستایی در ابعاد محیطی - اکولوژیک، اجتماعی - فرهنگی و اقتصادی شده و تنها در ارتقاء شاخص های کالبدی و زیرساختی روستاهای مورد مطالعه اثرگذار بوده است. بنابراین، تغییر به سوی رویکرد اجتماع محور به منظور ارتقاء شاخص های توانمندسازی و توسعه پایدار روستایی پیشنهاد می گردد.

کلمات کلیدی:

توانمندسازی، توسعه روستایی، شهرستان های پاکدشت و ری، رویکرد برنامه ریزی متخصص محور

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1267012>

